

Лободинська Оксана

Національний лісотехнічний університет України, Київ, Україна

oklobodynska@ukr.net

**ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
У ВИПУСКНИКІВ ВНЗ ЯК ЧИННИКА
УСПІШНОГО ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ**

The abstract deals with the formation of the social responsibility among technical high school graduates. It explains the advantages of the course aimed at the getting practical skills by employing under conditions of the market economy. This course will contribute to raising the graduate's social responsibility for personal professional future.

Keywords: formation of the social responsibility, raising social responsibility.

Сучасний період розвитку країни передбачає модернізацію всіх галузей національної економіки, що, в свою чергу, потребує підготовки високоосвічених фахівців. Щороку навчальні заклади випускають на ринок праці молодих спеціалістів, переважна більшість з яких залишаються з проблемою працевлаштування віч-на-віч.

Сучасні роботодавці висувають досить високі вимоги до найманих працівників. Під час оцінювання претендента на посаду пріоритети змістились на користь якісних показників, пов'язаних не тільки з легко фіксованим рівнем освіти, віком та досвідом людини, а й передусім зі структурою її професійної придатності: інтересами, цінностями та іншими особистісними якостями. Безпосередньо під час процесу працевлаштування роботодавці прагнуть мати чітке і об'єктивне уявлення про інтелектуальний ресурс потенційних працівників, важливе значення надається розвитку їхнього мовлення, стилю мислення, вмінню спілкуватися тощо. Значна увага звертається роботодавцями і на розвиток соціальної відповідальності молодих спеціалістів, яка спонукає останніх до позитивної, свідомої і корисної поведінки у процесі трудової діяльності.

За результатами опитування роботодавців¹ щодо особистісних і ділових властивостей, якими повинен володіти потенційний працівник, експерти загалом назвали 48 якостей. При проведеній нами систематизації перші позиції в рейтингу властивостей, про які згадали більше третини (35 %) респондентів, зайняли такі ділові якості як ініціативність, відповідальність і комунікабельність.

Формування у студентів високого рівня соціальної відповідальності передбачає усвідомлення ними необхідності виконання соціальних обов'язків у трудовому процесі, цьому сприяє запровадження за розпорядженням Кабінету Міністрів України у вищих навчальних закладах навчального курсу з питань формування у студентів практичних навичок працевлаштування в умовах ринкової економіки.

Метою вивчення зазначеного курсу є формування науково обґрунтованих уявлень щодо основних аспектів процесу працевлаштування молоді та оволодіння нею практичними навичками отримання місця праці, підвищення конкурентоспроможності молодих фахівців, які виходять на вітчизняний ринок праці.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів формуватиметься соціальна відповідальність, перш за все, за своє професійне майбутнє. Молоді спеціалісти будуть спроможні вибудовувати та реалізовувати план власної кар'єри, окреслювати життєві цілі та завдання; критично переосмислити та обґрунтовувати значущість конкретного вакантного місця праці; самостійно оцінювати існуючі варіанти працевлаштування та обирати оптимальний; застосовувати творчо-інноваційний підхід до створення власного місця праці; до саморозвитку індивідуальних підприємницьких та лідерських здібностей; оптимізувати очікування щодо заробітної плати та загального рівня домагань; протистояти проявам дискримінації з боку роботодавців тощо.

Застосування сформованих у процесі вивчення курсу «Чинники успішного працевлаштування» навичок та вмінь щодо здобуття бажаного робочого місця, успішної виробничої адаптації випускника ВНЗ дозволять

¹Результати 38 індивідуальних формалізованих з відкритими питаннями інтерв'ю з роботодавцями Західної України, проведені автором у березні-травні 2008 р.

покращити ситуацію на молодіжному ринку праці, знизити рівень соціальної напруженості, збільшити ефективність витрат на здобуття освіти. Процес працевлаштування віддзеркалює взаємодію ринку праці та ринку надання освітніх послуг, при цьому освітньо-професійна підготовка молоді повинна відігравати вирішальну роль у забезпеченні зайнятості молоді та формуванні у неї високого рівня соціальної відповідальності.